महाराष्ट्र शासन पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग शासन निर्णय क्र.ग्रापापु १००५/प्रक.२९/पापु ०७, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२. दिनांक :- १४ मार्च, २००५.

- वाचा :- १) शासन निर्णय पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग क्र.प्रापापु १००४/प्रक.४७/पापु ०७, दिनाक २ एप्रिल,२००४.
  - २) केंद्र शासनाच्या आदिवासी कार्य मंत्रालयाचे अ.शा.पत्र क्र.१७०१४/१०/२००४ एस ॲन्ड एम, दिनांक २२ डिसॅंबर,२००४.

प्रस्तावना :

केंद्र शासनाने ग्रामीण पाणी पुरवदा कार्यक्रम लोकसहभाग, मागणी आधारित, सामृहिक निर्णय प्रक्रिया व विकेंद्रित अंमलवनावणी या तत्वावर राबविण्यासाठी "क्षेत्र सुधारणा पचदशी प्रकल्प" देशातील काही नियडक जिल्ह्यात सन १९९९ पासून सुरु केला. त्यात महाराष्ट्रातील रायगड, धुळे, नोदंड व अमरावती या चार जिल्ह्यांचा समावंश आहे.

- २. "क्षेत्र सुधारणा पथवर्शी प्रकल्प" सुधारित करुन तो संपूर्ण देशात राबविण्याचा निर्णय केंद्र शासनाने घेतला व त्याला "स्वजलवारा" असे नामाभिदान देण्यात आले आहे. "स्वजलवारा" योजनेबाबत मार्गदर्शक सूचना केंद्र शासनाने २००३ मध्ये निर्गमित केल्या आहेत. या प्रती सर्व जिल्हा परिषदांना वितरित करण्यात आल्या आहेत. या सुचनानुसार ग्रामीण पाणी पुरवद्या योजनेच्या निवड, नियोजन, अंमलबजावणी व देखभाल दुरुस्तीची संपूर्ण जबाबदारी ग्राम स्तरावर सोपविण्यात आली असून जिल्हा स्तरावर पंचायत राज व्यवस्थेची व राज्य स्तरावर राज्य शासनाची या योजनेबावत भूमिका व जबाबदारी स्पष्ट करण्यात आली आहे. या सुचनानुसार स्वजलवारा व संपूर्ण स्वच्छता अभियान या केंद्र शासन पुरस्कृत प्रकल्पांच्या राज्य स्तरावरील अंमलबजावणीसाठी राज्यस्तरावर एक स्वतंत्र "राज्य पाणी पुरवठा व स्वच्छता मिशान" तसेच, जिल्हा स्तरावर "जिल्हा कार्यकारी समिती" गठीत करण्याबावत संदर्भातील दिनांक २ एप्रिल,२००४ च्या शासन निर्णयाव्दारे आदेश निर्गमित करण्यात आले आहेत.
- कंद्र शासन पुरस्कृत वर्धित वेग ग्रामीण पाणी पुरवठा कार्यक्रम, स्वजलधारा च संपूर्ण स्वच्छता अभियान याठ्यारे ग्रामीण भागात पिण्याचे पाणी व स्वच्छतेच्या सुविधा उपलब्ध करुन देण्यात येत आहेत. आदिवासी उपयोजनेतील कार्यक्रमांबरोबरच हे कार्यक्रमही आदिवासी क्षेत्रात रावधिले जातील याची खबरदारी घेणे आवश्यक आहे. हे उदिष्ट लक्षात घेऊन केंद्र शासनाचा पेयजल पुरवठा विभाग व आदिवासी कार्य मंत्रालव यांच्या सचिवाची

बेठक दिनांक २४ जून, २००४ रोजी झाली. या बैठकोतील निर्णयानुसार केंद्र शासनाच्या आदिवासी कार्य मंत्रालयाने संदर्भातील २ येथील दि.२२ डिसेंबर, २००४ च्या अर्थ शासकीय प्रजाने कळिवले आहे की, राज्याच्या आदिवासी क्षेत्रातील लाभार्थ्यांना पिण्याचे पाणी पुरविणे व स्वच्छतेच्या सुविधा उपलब्ध करणे या कार्यक्रमांथा पूर्ण लाभ मिळावा याकरिता राज्य आणि जिल्हा स्तरावरील अधिका-यांत चांगला समन्वय असावा याद्ष्टीने मुख्य सचिवांच्या अध्यक्षतेखालील राज्य पाणी पुरवठा व स्वच्छता मिशनमध्ये सचिव, आदिवासी विकास यांचा आणि जिल्हा पाणी पुरवठा व स्वच्छता मिशनमध्ये सचिव, आदिवासी विकास यांचा आणि जिल्हा पाणी पुरवठा व स्वच्छता मिशनमध्ये जिल्हा आदिवासी कल्याण अधिकारी यांचा समावेश करावा.

शासन निर्णय :

राज्याच्या आदिवासी क्षेत्रातील लाभाष्याँना पिण्याचे पाणी पुरविणे व स्वच्छतेच्या सुविधा उपलब्ध करणे या कार्यक्रमांचा पूर्ण लाभ मिळावा याकरिता समन्वय असण्याच्या दृष्टीने संदर्भातील क्रमांक १ येथील दिनांक २ एप्रिल, २००४ च्या शासन निर्णयाअन्वये गठीत करण्यात आलेल्या

- राज्य पाणी पुरवठा व स्वच्छता मिशनच्या शिखर समितीमध्ये प्रधान सचिव, आदिवासी विकास विभाग यांचा सदस्य म्हणून समावेश करण्यात येत आहे.
- राज्य पाणी पुरवठा व स्वच्छता मिशनच्या कार्यकारी समितीमध्ये उप सचिव, आदिवासी विकास विभाग्याचा सदस्य म्हणून समावेश करण्यात येत आहे.
- ३) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद यांच्या अध्यक्षतेखालील जिल्हा कार्यकारी समितीमध्य प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प यांचा सदस्य म्हणून समावेश करण्यात ये। आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या अ.देशानुसार व नावाने,

(सुचीर ठाकरे) उपसचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति.

१. मा.राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य यांचे प्रधान सचिव.

२. मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे सिंचव.

मा. उप मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे सचिव.

४. मा. मत्री (सर्व) यांचे खाजगी सचिव

ता जारा क्रिका क्रिका क्रिका क्रिका का ना